

Predmet C-789/23

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

21. prosinca 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litva)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

20. prosinca 2023.

Tužitelj u prvostupanjskom postupku i žalitelj:

I. J.

Tuženik u prvostupanjskom postupku i druga stranka u žalbenom postupku:

Registru centras VI

[omissis]

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

(VRHOVNI UPRAVNI SUD LITVE)

RJEŠENJE

20. prosinca 2023.

[omissis]

Prošireni sastav vijeća Lietuvos vyriausiasis administracinis teismasa (Vrhovni upravni sud Litve) [omissis] [sastav suda]

razmotrio je, na zasjedanju suda u okviru pisanog žalbenog postupka, upravni predmet koji se odnosi na žalbu koju je žaliteljica I. J. podnijela protiv presude Vilniaus apygardos administracinis teismasa (Okružni upravni sud u Vilniusu, Litva) od 29. lipnja 2022. u upravnom predmetu povodom tužbe koju je žaliteljica I. J. podnijela protiv druge stranke u žalbenom postupku, državnog poduzeća Registru centras (Središnji registar), radi poništenja odluke i rješenja kojima se zahtijeva izvršenje radnji.

Prošireni sastav vijeća

utvrdio je sljedeće:

I.

- 1 U ovom je predmetu riječ o sporu između žaliteljice, I. J. (u daljnjem tekstu: žaliteljica), i druge stranke u žalbenom postupku, državnog poduzeća Registru centras (Središnji registar) (u daljnjem tekstu: druga stranka u žalbenom postupku) koji se odnosi na odluku [omissis] o podjeli imovine (u daljnjem tekstu: odluka) koju je druga stranka u žalbenom postupku donijela 9. ožujka 2022. i kojom je odbila zahtjev žaliteljice od 15. veljače 2022. da se u Vedybų sutarčių registras (registar bračnih ugovora) (u daljnjem tekstu: registar) upiše pravna činjenica (podaci o podjeli imovine) povezana s pravnim režimom koji se primjenjuje na imovinu osoba I. J. i C. B.

Pravni okvir: pravo Unije

- 2 U skladu s člankom 21. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), „[s]vaki građanin Unije ima pravo slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, podložno ograničenjima i uvjetima utvrđenima u Ugovorima i u mjerama usvojenima radi njihove provedbe”.

Pravni okvir: nacionalno pravo

- 3 Vedybų sutarčių registro nuostatai (Pravilnik o registru bračnih ugovora) (u daljnjem tekstu: Pravilnik) odobren je Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimasom Nr. 1284 „Dėl Vedybų sutarčių registro nuostatų patvirtinimo” (Odluka br. 1284 Vlade Republike Litve od 13. kolovoza 2002. o odobrenju Pravilnika o registru bračnih ugovora). Na ovaj se predmet primjenjuje verzija od 10. rujna 2015., kako je posljednji put izmijenjena Odlukom br. 773 Vlade Republike Litve od 8. srpnja 2020.
- 4 Pravilnikom se utvrđuju svrha registra bračnih ugovora i predmeti upisa u registar, upravitelj i voditelj registra te njihova prava, obveze i funkcije, uređuju se upravljanje podacima i informacijama iz registra (u daljnjem tekstu: podaci u registru) te dokumentima i/ili njihovim preslikama dostavljenima radi upisa u registar, odnos između registra i drugih registara, sigurnost podataka u registru, otkrivanje i upotreba dokumenata i podataka iz registra te načini financiranja, reorganizacije i ukidanja registra (točka 1. Pravilnika). Svrha je registra upisati predmete upisa u registar navedene u točki 13. Pravilnika, kao i prikupljati, objedinjavati, obrađivati, usustavljivati, pohranjivati i otkrivati podatke iz registra i preslike dokumenata dostavljenih radi upisa u registar te provoditi druge postupke obrade podataka iz registra (točka 2. Pravilnika).
- 5 Voditelj registra jest državno poduzeće Središnji registar (točka 8. Pravilnika).

- 6 Predmet upisa u registar jesu bračni ugovori (točka 13.1. Pravilnika), ugovori o izvanbračnoj zajednici sklopljeni za potrebe podjele zajednički stečene i upotrebljavane imovine nakon prestanka izvanbračne zajednice (točka 13.2. Pravilnika) i podatke o podjeli imovine koji se navode u Civilinis kodeksasu (Građanski zakonik) (točka 13.3. Pravilnika).
- 7 Pružatelji podataka jesu javni bilježnici koji su ovjerali bračne ugovore, ugovore o izvanbračnoj zajednici ili ugovore o podjeli imovine, kao i izmjene ili raskid takvih ugovora (točka 21.1. Pravilnika); sudovi koji su odlučili o podjeli zajedničke imovine, o ponovnoj uspostavi prava vjerovnika jednog ili obaju bračnih drugova u slučajevima u kojima su prava tih vjerovnika bila povrijeđena izmjenom ili raskidom bračnog ugovora ili ugovora o izvanbračnoj zajednici, ili koji su odlučivali o izmjeni ili raskidu bračnog ugovora, ugovora o izvanbračnoj zajednici ili ugovora o podjeli imovine (točka 21.2. Pravilnika); osobe koje su sklopile ugovor o braku ili ugovor o izvanbračnoj zajednici – samo u slučajevima iz točke 68. Pravilnika (točka 21.3. Pravilnika).
- 8 Javni bilježnik koji je ovjerio ugovor o podjeli imovine ili sud koji je donio odluku o podjeli imovine u roku od tri radna dana nakon što je ugovor ovjeren ili nakon što je odluka postala pravomoćna (ili, u slučaju žalbe pred žalbenim sudom, nakon što je predmet vraćen prvostupanjskom sudu) dostavlja voditelju registra obavijest o podatku o podjeli imovine, zajedno s digitalnim primjerkom ovjerenog ugovora ili sudske odluke koja je postala pravomoćna. U obavijesti o podatku o podjeli imovine pružatelj podataka obavezan je dostaviti podatke koji se navode u točkama 17.2. do 17.9. Pravilnika (točka 45. Pravilnika).
- 9 Bračni ugovor ili ugovor o izvanbračnoj zajednici sklopljen u drugoj državi može se upisati u registar ako taj bračni ugovor ili ugovor o izvanbračnoj zajednici sadržava osobni identifikacijski broj barem jedne od ugovornih strana, koji se navodi u Lietuvos Respublikos gyventojų registrasu (registar stanovništva Republike Litve) (točka 67. Pravilnika).
- 10 Ako jedan od bračnih drugova ili izvanbračnih partnera želi u registar upisati bračni ugovor ili ugovor o izvanbračnoj zajednici ovjeren u drugoj državi, upisati izmjene takvog ugovora ili upisati podatke o raskidu takvog ugovora, ta osoba može podatke potrebne za upis u registar dostaviti osobno ili posredstvom ovlaštene osobe, poštom ili u elektroničkom obliku, u skladu s postupkom koji je predvidio voditelj registra (točka 68. Pravilnika).

Relevantne činjenice

- 11 U ovom je upravnom [predmetu] utvrđeno da su žaliteljica (podaci ispušteni) i C. B., talijanski državljanin, u gradu (podaci ispušteni) (u Italiji) sklopili brak. Brak je 2006. upisan u registar vjenčanih listova općine (podaci ispušteni). Izvadak iz vjenčanog lista sadržava napomenu u kojoj se navodi da je režim odvajanja imovine koji su odabrali bračni drugovi naveden u vjenčanom listu.

- 12 Žaliteljica je 15. veljače 2022. drugoj stranci u žalbenom postupku podnijela zahtjev da se u registar bračnih ugovora upiše pravna činjenica (podaci o podjeli imovine) povezana s pravnim režimom koji se primjenjuje na imovinu žaliteljice i osobe C. B.
- 13 Nakon razmatranja zahtjeva žaliteljice druga stranka u žalbenom postupku donijela je odluku od 9. ožujka 2022., koju žaliteljica osporava u ovom upravnom predmetu. Tom je odlukom druga stranka u žalbenom postupku, na temelju točaka 13., 21., 45., 67. i 68. Pravilnika, odbila upisati u registar pravnu činjenicu (podaci o podjeli imovine) povezanu s pravnim režimom koji se primjenjuje na imovinu žaliteljice i njezina bračnog druga. Osim toga, druga stranka u žalbenom postupku objasnila je da se izvadak iz vjenčanog lista (podaci ispušteni) koji je dostavila žaliteljica mogu upisati u registar kao bračni ugovor ako žaliteljica dostavi dodatak (prilog) bračnom ugovoru koji je ovjerio javni bilježnik ili drugi nadležni državni službenik u Italiji i koji sadržava osobni identifikacijski broj barem jedne od strana bračnog ugovora, koji se navodi u registru stanovništva Republike Litve. Nadalje, druga stranka u žalbenom postupku navela je da fizičke osobe nisu pružatelji podataka za potrebe upisa podataka o podjeli imovine u registar te da se stoga podaci o podjeli imovine ne mogu upisati na temelju žaliteljčina zahtjeva.
- 14 Žaliteljica je u spis predmeta uložila ispis poruke elektroničke pošte iz koje je vidljivo da je Uredu za registar u (podaci ispušteni) podnijela zahtjev za izdavanje primjerka vjenčanog lista koji sadržava osobni identifikacijski broj žaliteljice koji se navodi na njezinoj osobnoj iskaznici. Međutim, Ured za registar u (podaci ispušteni) odbio je izdati takav primjerak, pri čemu je naveo da ne može unijeti litavski osobni identifikacijski broj u vjenčani list zato što takvi podaci nisu ovjereni. Žaliteljica je dostavila i potvrdu od 16. veljače 2021. koju je izdao L. B., javni bilježnik iz (podaci ispušteni) (pokrajina Savona, Italija), u kojoj je javni bilježnik naveo da se na temelju članka 162. drugog stavka talijanskog Codicea civile (Građanski zakonik) odabir režima odvajanja imovine bračnih drugova može navesti i u ispravi o sklapanju braka.
- 15 Žaliteljica je protiv odluke druge stranke u žalbenom postupku podnijela tužbu Vilniaus apygardos administracinis teismasu (Okružni upravni sud u Vilniusu), koji je njezinu tužbu odbio kao neosnovanu odlukom od 29. lipnja 2022. U svojoj je odluci Vilniaus apygardos administracinis teismasu (Okružni upravni sud u Vilniusu) naveo, među ostalim, da se u točki 67. Pravilnika jasno navode zahtjevi za upis bračnog ugovora ili ugovora o izvanbračnoj zajednici sklopljenog u drugoj državi. Prema mišljenju Vilniaus apygardos administracinis teismasa (Okružni upravni sud u Vilniusu), nakon što je utvrdio da bračni ugovor ili ugovor o izvanbračnoj zajednici ne sadržava osobni identifikacijski broj barem jedne od ugovornih strana, koji se navodi u registru stanovništva Republike Litve, druga stranka u žalbenom postupku ne samo da je imala pravo, nego je imala i obvezu, odbiti žaliteljčin zahtjev.

- 16 Žaliteljica je protiv presude Vilniaus apygardos administracinis teismasa (Okružni upravni sud u Vilniusu) podnijela žalbu Lietuvos vyriausiasis administracinis teismasu (Vrhovni upravni sud Litve).

Prošireni sastav vijeća

utvrdio je sljedeće:

II.

- 17 Žaliteljica je drugoj stranci u žalbenom postupku podnijela zahtjev da se u registar bračnih ugovora upiše pravna činjenica (podaci o podjeli imovine) povezana s pravnim režimom koji se primjenjuje na imovinu osoba I. J. i C. B.
- 18 U skladu s verzijom Pravilnika koja se primjenjuje na ovaj predmet, u registar bračnih ugovora može se upisati sljedeće: 1. bračni ugovori, 2. ugovori o izvanbračnoj zajednici sklopljeni za potrebe podjele zajednički stečene i upotrebljavane imovine nakon prestanka izvanbračne zajednice, 3. podaci o podjeli imovine koji se navode u Građanskom zakoniku. U tom se kontekstu bračni ugovor smatra sporazumom između bračnih drugova kojim se utvrđuju njihova imovinska prava i obveze tijekom braka, kao i nakon razvoda ili rastave. U tom se kontekstu smatra da podaci o podjeli imovine proizlaze iz sporazuma između strana ili iz sudske odluke o podjeli zajedničke imovine [omissis].
- 19 Poglavljem IV. Pravilnika uređuje se upis predmeta upisa u registar. Iz sadržaja točaka 21. i 68. tog poglavlja proizlazi pravno pravilo u skladu s kojim fizičke osobe, kao pružatelji podataka, imaju pravo voditelju registra bračnih ugovora podnijeti zahtjev isključivo u svrhu upisa bračnog ugovora ili ugovora o izvanbračnoj zajednici ovjerenog u drugoj državi, upisa izmjena takvog ugovora ili upisa raskida takvog ugovora. Drugim riječima, tim se utvrđenim pravilom žaliteljici ne daje pravo da drugoj stranci u žalbenom postupku podnese zahtjev za upis podataka o podjeli imovine, kao jednih od predmeta upisa u registar u skladu s točkom 13.3. Pravilnika. Iz sadržaja točke 21. Pravilnika slijedi da pružatelji podataka za potrebe upisa podataka o podjeli imovine u registar mogu biti samo javni bilježnici koji su ovjerali ugovor o podjeli imovine i izmjene ili raskid takvog ugovora (točka 21.1. Pravilnika) te sudovi koji su donijeli odluke navedene u točki 21.2. Pravilnika.
- 20 Iz argumenata koje je žaliteljica iznijela u svojoj žalbi, na temelju kojih se utvrđuje predmet ovog spora (primjerice argument prema kojem su bračni drugovi, kada su sklopili brak, *de jure* i *de facto* dali izjavu koja odgovara pojmu bračnog ugovora i koja je upisana pri Uredu za registar u (podaci ispušteni) (u Italiji), ili argument prema kojem unos u ispravu o sklapanju braka zapravo predstavlja bračni ugovor, s obzirom na to da su se strane u tom dokumentu sporazumjele o pravnom režimu koji se primjenjuje na njihovu bračnu imovinu), ovo vijeće zaključuje da je žaliteljica doista zatražila da se u registar bračnih ugovora upiše bračni ugovor kojim se utvrđuje opseg imovinskih prava i obveza bračnih drugova. Budući da je žaliteljčin brak sklopljen u drugoj državi i da

isprava o sklapanju braka sadržava informacije o pravnom režimu odvajanja imovine koji su odabrali bračni drugovi, pravna situacija žaliteljice usporediva je s onom iz točke 68. Pravilnika, odnosno sa situacijom u kojoj jedan od bračnih drugova želi u registar upisati bračni ugovor ovjeren u drugoj zemlji.

- 21 U točki 67. Pravilnika utvrđuje se jasan uvjet za to da se u registar upiše bračni ugovor ili ugovor o izvanbračnoj zajednici sklopljen u drugoj državi, a taj uvjet podrazumijeva da bračni ugovor ili ugovor o izvanbračnoj zajednici mora sadržavati osobni identifikacijski broj barem jedne ugovorne strane, koji se navodi u registru stanovništva Republike Litve. U tom je pogledu važno istaknuti da voditelj registra, kao tijelo javne uprave, može djelovati samo u okviru ovlasti koje su mu povjerene zakonom te nije zakonom ovlašten sam prikupljati podatke i dokaze koji potvrđuju postojanje ili nepostojanje određenih činjenica. Stoga, iako je sveopće važno načelo dobre uprave obvezujuće za voditelja registra kao tijelo javne uprave, voditelj registra nema pravo donijeti samostalnu odluku o postojanju bilo kakvih činjeničnih okolnosti niti ocijeniti te okolnosti, s obzirom na to da obvezan samo provjeriti jesu li dokumenti koji su mu dostavljeni u skladu sa zahtjevima utvrđenima u zakonodavstvu. Slijedom toga, u okolnostima ovog predmeta, druga stranka u žalbenom postupku ima obvezu odbiti upisati u registar izvadak iz vjenčanog lista koji je žaliteljica dostavila kao bračni ugovor jer dostavljeni dokument ne ispunjava zahtjev utvrđen u točki 67. Pravilnika, odnosno ne sadržava osobni identifikacijski broj barem jedne od strana bračnog ugovora, koji se navodi u registru stanovništva Republike Litve.
- 22 Međutim, žaliteljica je sklopila brak u drugoj državi članici Europske unije, odnosno Talijanskoj Republici. U skladu sa zakonodavstvom koje je na snazi u toj državi, vjenčani list može sadržavati i napomenu o pravnom režimu koji su bračni drugovi odabrali za svoju bračnu imovinu. Iz izvatka iz vjenčanog lista žaliteljice i njezina bračnog druga vidljivo je da takav dokument ne sadržava osobne identifikacijske brojeve na temelju kojih bi se mogao utvrditi identitet osoba na koje se on odnosi. Osim toga, nadležno tijelo Talijanske Republike odbilo je unijeti takve identifikacijske podatke u izvadak iz vjenčanog lista čak i nakon što je žaliteljica podnijela poseban zahtjev u tu svrhu.
- 23 Valja napomenuti i da su podaci o žaliteljičinu braku, koji su upisani u registar u Talijanskoj Republici, upisani pri Uredu za registar Republike Litve te se činjenica da se žaliteljičin osobni identifikacijski broj ne navodi na izvatku iz vjenčanog lista nije smatrala preprekom u tom pogledu. U tom kontekstu ovo vijeće napominje da se zakonodavstvom o pitanju upisa brakova upisanih u registar u drugoj državi, koje se primjenjuje *ratione temporis* na ovaj upravni predmet, zapravo ne propisuje nikakav obvezni zahtjev u skladu s kojim dokument koji se podnosi radi upisa, a koji je izdalo tijelo druge države i kojim se potvrđuje upis braka, treba sadržavati osobni identifikacijski broj barem jednog od bračnih drugova koji su sklopili brak o kojem je riječ, koji se navodi u registru stanovništva Republike Litve. Međutim, kao što je to već navedeno, takav se zahtjev primjenjuje za potrebe upisa bračnog ugovora sklopljenog u drugoj državi u registar bračnih ugovora.

- 24 S obzirom na te okolnosti, ovo vijeće smatra da se situacija u ovom upravnom predmetu u načelu može ocijeniti na temelju članka 21. UFEU-a. Člankom 21. stavkom 1. UFEU-a, koji ima izravan učinak, svakom se građaninu Unije jamči pravo slobodnog kretanja i boravka na državnom području država članica (presuda Suda od 17. rujna 2002., [Baumbast i R], C-413/99, EU:C:2002:493, t. 94.). S obzirom na činjenicu da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, članak 21. UFEU-a ne obuhvaća samo pravo slobodnog kretanja i boravka na državnom području država članica nego i zabranu svake diskriminacije na temelju državljanstva (presuda Suda od 8. lipnja 2017., Freitag, C-541/15, EU:C:2017:432, t. 31. i navedena sudska praksa), ovo vijeće smatra da nema potrebe za odvojenim ocjenjivanjem pitanja o kojem je riječ na temelju članka 18. UFEU-a, kojim se predviđa da je, unutar područja primjene Ugovorâ i ne dovodeći u pitanje bilo koju njihovu posebnu odredbu, zabranjena svaka diskriminacija na temelju državljanstva.
- 25 Najprije valja napomenuti da je žaliteljičin pravni položaj određen posljedicama njezina statusa građanina Unije koji je ostvario svoje pravo na slobodno kretanje, odnosno da žaliteljica želi u Republici Litvi u registar upisati bračni ugovor koji je sklopila prilikom sklapanja braka u drugoj državi članici Europske unije. Stoga se spor o kojem je riječ ne odnosi na potpuno unutarnju situaciju koja nije obuhvaćena područjem primjene prava Unije. Među situacije koje su obuhvaćene područjem primjene prava Unije *ratione materiae* ubrajaju se one koje se odnose na ostvarivanje temeljnih sloboda zajamčenih Ugovorom, osobito onih koje uključuju slobodu kretanja i boravka na državnom području država članica, kako je zajamčena člankom 21. UFEU-a (presuda Suda od 12. svibnja 2011., Runevič-Vardyn i Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, t. 62. i navedena sudska praksa).
- 26 U skladu sa sudskom praksom Suda, prema građaninu Unije u svim se državama članicama mora jednako pravno postupati kao prema državljanima tih država članica koji se nalaze u istoj situaciji te stoga ne bi bilo u skladu s pravom na slobodno kretanje kad bi se prema građaninu, u državi članici čiji je državljanin, postupalo nepovoljnije nego što bi se postupalo da se nije koristio mogućnostima povezanim sa slobodom kretanja koje mu se pružaju Ugovorom (prethodno navedena presuda Suda, Runevič-Vardyn i Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, t. 67.). Sud je također jasno utvrdio da nacionalni pravni propis koji pojedine vlastite državljane dovodi u nepovoljniji položaj samo zbog toga što su ostvarivali slobodu kretanja i boravka u drugoj državi članici predstavlja ograničenje sloboda koje su člankom 21. stavkom 1. UFEU- a priznate svim građanima Unije. Ugovorom otvorene mogućnosti na području slobodnog kretanja građana Unije ne bi, naime, mogle razviti svoj puni učinak ako bi se državljanina neke države članice moglo odvratiti od njihova korištenja preprekama koje su nastale zbog njegova boravka u drugoj državi članici, a zbog pravnog propisa države njegova podrijetla koji negativne posljedice za tog građanina veže uz samu činjenicu korištenja tim mogućnostima (presuda Suda od 26. svibnja 2016., [Kohll i Kohll-Schlesser], C-300/15, EU:C:2016:361, t. 42. i 43. i navedena sudska praksa). Stoga, kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda, državljanin države članice koji se u svojstvu građanina Unije koristio svojom slobodom kretanja i boravka u

državi članici različitoj od države članice svojeg državljanstva, može se pozivati na prava koja mu pripadaju u tom svojstvu, a osobito na prava propisana u članku 21. stavku 1. UFEU- a, uključujući, ovisno o slučaju, u pogledu države članice svojeg državljanstva ([rješenje] Suda od 24. lipnja 2022., Rzecznik Praw Obywatelskich, C-2/21, EU:C:2022:502, t. 36.).

- 27 S obzirom na prethodno navedenu sudsku praksu Suda, ovo vijeće dvoji u pogledu toga može li se smatrati da se pravilima utvrđenima u Pravilniku utječe na slobodu kretanja građana Unije u smislu članka 21. UFEU-a, odnosno da se tim pravilima ta sloboda ograničava.
- 28 Ovo vijeće napominje da Republika Litva ne sudjeluje u pojačanoj suradnji na temelju Odluke Vijeća (EU) 2016/954 od 9. lipnja 2016. o odobrenju pojačane suradnje u području nadležnosti, mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka o imovinskim režimima međunarodnih parova, što obuhvaća stvari koje se odnose na bračnoimovinske režime i imovinske posljedice registriranih partnerstava. Slijedom toga, Uredba Vijeća (EU) 2016/1103 od 24. lipnja 2016. o provedbi pojačane suradnje u području nadležnosti, mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka u stvarima bračnoimovinskih režima [omissis] [ponovljene informacije] ne primjenjuje se na Republiku Litvu.
- 29 Prema tome, budući da se na pitanje o kojem je riječ u ovom predmetu ne primjenjuje zakonodavstvo Unije, ovo vijeće smatra da je na nacionalnom pravnom poretku Republike Litve da uredi detaljna pravila nacionalnog prava koja su namijenjena osiguranju zaštite pravâ koja pojedinci imaju na temelju prava Unije, pod uvjetom da, s jedne strane, ta pravila nisu manje povoljna od onih koja se odnose na prava koja proizlaze iz nacionalnog pravnog poretka (načelo ekvivalentnosti) i, s druge strane, da u praksi ne onemogućavaju ili pretjerano otežavaju ostvarivanje pravâ koja su dodijeljena pravnim poretkom Unije (načelo djelotvornosti) (vidjeti po analogiji presudu Suda od 8. lipnja 2017., Freitag, C-541/15, EU:C:2017:432 i presudu Suda od 3. srpnja 2014., Kamino International Logistics i Datema Hellmann Worldwide Logistics, spojeni predmeti C-129/13 i C-130/13, EU:C:2014:2041 [omissis]).
- 30 U tom pogledu najprije valja napomenuti da se, u skladu s odredbama Pravilnika, zahtjev prema kojem bračni ugovor mora sadržavati osobni identifikacijski broj barem jedne od strana bračnog ugovora, koji se navodi u registru stanovništva Republike Litve, primjenjuje samo u slučaju bračnih ugovora sklopljenih u drugim državama. Stoga se u Pravilniku prethodno navedeni zahtjev ne predviđa *expressis verbis* za bračne ugovore sklopljene u Republici Litvi.
- 31 Međutim, može se pretpostaviti da razlika u pristupu u pogledu zahtjeva navođenja osobnog identifikacijskog broja u bračnom ugovoru proizlazi iz pravila prema kojem podatke o bračnim ugovorima sklopljenima u Republici Litvi za potrebe upisa u registar podnose samo javni bilježnici koji su ovjerali ugovore o kojima je riječ (točka 21.1 Pravilnika), dok fizičke osobe nemaju pravo podnijeti takve podatke. Drugim riječima, to pravilo podrazumijeva da je prilikom

sklapanja bračnih ugovora u Republici Litvi u skladu s javnobilježničkim postupkom (pri čemu podatke o takvim ugovorima za potrebe upisa u registar podnose javni bilježnici) zajamčeno točno utvrđivanje identiteta osoba koje sklapaju takve ugovore. Međutim, u slučaju bračnih ugovora sklopljenih u drugim državama, takve podatke za potrebe upisa u registar pružaju fizičke osobe koje su sklopile te ugovore. Prema tome, s obzirom na, među ostalim, vrlo ograničene ovlasti kojima raspolaže voditelj registra (točka 21. ovog rješenja), valja smatrati da zahtjev točnog utvrđivanja identiteta osoba koje su sklopile bračni ugovor o kojem je riječ nije samo od nesporne važnosti, nego je i apsolutno nužan u javnom interesu.

- 32 Međutim, valja napomenuti da se Pravilnikom ne predviđaju nikakva alternativna rješenja za utvrđivanje identiteta strana ugovora koji je sklopljen u drugoj državi. Stoga, ako je bračni ugovor sklopljen u drugoj državi u kojoj se osobni identifikacijski brojevi ne upotrebljavaju u svrhu sklapanja takvog ugovora, zahtjev utvrđen u točki 67. Pravilnika izravno sprečava upis tog ugovora u registar. Slijedom toga, ako od nadležnih tijela takve države nije moguće ishoditi dodatak (prilog) ugovoru koji sadržava osobni identifikacijski broj barem jedne od strana bračnog ugovora, osobe koje su sklopile bračni ugovor u toj državi morale bi javnom bilježniku u Republici Litvi podnijeti zahtjev za sklapanje novog bračnog ugovora i njegov upis u registar. Drugim riječima, takva situacija dovodi do nepogodnosti (financijskih troškova, gubitka vremena itd.) za građane Unije zbog toga što za potrebe sklapanja bračnog ugovora prolaze dvostruki upravni postupak (u drugoj državi u kojoj se ne upotrebljavaju osobni identifikacijski brojevi, a zatim i u Republici Litvi), ili pak do racionalne i logične odluke da izbjegnu sklapanje bračnog ugovora u drugoj državi zbog takvih neželjenih posljedica.
- 33 U tom kontekstu, ovo vijeće želi naglasiti da se pravo na slobodu kretanja odražava mogućnošću građanina Unije da privremeno ode u drugu državu članicu koja nije država članica njegova podrijetla u svrhu rada, obrazovanja ili razonode. Međutim, to pravo obuhvaća i pravo da se dugoročno nastani u drugoj državi članici i da ondje gradi svoj život (mišljenje nezavisnog odvjetnika H. Saugmandsgaarda Øea od 11. veljače 2021. u predmetu A (Javna zdravstvena zaštita), C-535/19, EU:C:2021:114, t. 146.). U tim okolnostima ovo vijeće dvoji u pogledu toga treba li smatrati da propis o kojem je riječ može građane Unije odvratiti od ostvarivanja slobode kretanja koja im je dodijeljena člankom 21. UFEU-a. Konkretno, ovo vijeće želi saznati treba li članak 21. stavak 1. UFEU-a tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis na temelju kojeg se bračni ugovor koji je sklopljen u drugoj državi članici Europske unije ne može upisati u registar bračnih ugovora ako ne sadržava osobni identifikacijski broj barem jedne od strana tog ugovora, koji se navodi u registru stanovništva Republike Litve, kada, u okolnostima kao što su one u ovom predmetu, nadležna tijela države članice u kojoj je bračni ugovor sklopljen odbiju dostaviti izvadak iz tog ugovora dopunjen odgovarajućim osobnim identifikacijskim podacima.

III.

- 34 [omissis] [obveza podnošenja zahtjeva u skladu s člankom 267. trećim stavkom UFEU-a]
- 35 U tim okolnostima, kako bi se otklonile dvojbe koje su se pojavile u pogledu tumačenja i primjene odredbi prava Unije relevantnih za pravne odnose o kojima je riječ u ovom sporu, prikladno je od Suda zatražiti tumačenje članka 21. stavka 1. UFEU-a. Odgovor na pitanje postavljeno u izreci ovog rješenja ključan je za ovaj predmet zato što bi konkretno osigurao nadređenost prava Unije te omogućio da se nedvosmisleno i jasno odluči o zahtjevu koji se u ovom slučaju primjenjuje na upis bračnih ugovora sklopljenih u drugim državama u registar bračnih ugovora kao i da se zajamči ujednačena nacionalna sudska praksa.

S obzirom na prethodna razmatranja [omissis] [upućivanje na odredbe postupovnog prava], ovo vijeće

odlučuje sljedeće:

[omissis] [standardna postupovna formulacija]

Sudu Europske unije upućuje se sljedeće prethodno pitanje:

„Trebali li članak 21. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis na temelju kojeg se bračni ugovor koji je sklopljen u drugoj državi članici Europske unije ne može upisati u registar bračnih ugovora ako ne sadržava osobni identifikacijski broj barem jedne od strana tog ugovora, koji se navodi u registru stanovništva Republike Litve, kada, u okolnostima kao što su one u ovom predmetu, nadležna tijela države članice u kojoj je bračni ugovor sklopljen odbiju dostaviti izvadak iz tog ugovora dopunjen odgovarajućim osobnim identifikacijskim podacima?”

[omissis]

[omissis]

[omissis]

[standardna postupovna formulacija i sastav suda]